

In memoriam

Mario Jurišić – Jura

(1956. – 2007.)

Naš dragi prijatelj i kolega Mario Jurišić, voditelj Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda, zauvijek nas je napustio 09. rujna 2007. godine nakon teške bolesti. Arheološka struka, poglavito podvodna arheologija, izgubila je cijenjena stručnjaka, a oni koji su imali priliku s njime raditi i surađivati, izgubili su plemenita čovjeka i iskrena prijatelja.

Dr. sc. Mario Jurišić rođen je 16. listopada 1956. u Zagrebu, gdje je pohađao i osnovnu školu i IV gimnaziju. Maturirao je 1975. godine, kada upisuje studij arheologije kao jednopredmetnu grupu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je i diplomirao 1980. godine.

Paralelno studira veterinu, koju je 1983. godine diplomirao na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njegov predani rad i posvećenost istraživanjima i zaštiti kulturne baštine doveo ga je i do doktorata 10. travnja 1998. godine. Doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu s disertacijom pod naslovom "Antički pomorski promet na Jadranu tijekom I i II stoljeća".

Ronjenjem se bavio od 1975. godine, kada polaže svoj prvi ronilački ispit za sportskog ronioca, a uskoro i ispit kojime je stekao zvanje samostalnog ronioca. To mu je napokon omogućilo bavljenjem podvodnom arheologijom koju je silno volio. Već od 1977. počinje sudjelovati na brojnim podvodnim istraživanjima, a među prvima su lokaliteti Vela Svitnja na Visu, Pernat na Cresu, Ilovik, Sobra na Mljetu, na otocima Gušteranskom i Obliku, otoku Šćedru, Crnoj punti kod Rapca, kod Poreča i na otoku Unijama, što je samo početak njegove bogate arheološke karijere. Kao instruktor ronjenja započinje svoj rad 1985. godine u Društvu za podvodne sportove u Zagrebu, u kojemu je odškolovao brojne generacije ronioca. Godine 1998. s kolegama osniva Akademski ronilački centar Hidru, s ciljem što kvalitetnijeg prenošenja ronilačkog znanja i iskustva ronionicima svih kategorija od početnika do instruktora, među kojima preko pedesetak studenata arheologije i arheologa. Bio je direktor komisije za Podvodnu kulturnu baštinu Svjetske ronilačke federacije (CMAS) s mandatom od 2005.-2009., predsjednik Hrvatske udruge znanstvenih ronioca i povremeni član stručnih komisija i radnih tijela Ministarstava zaduženih za kulturu, pomorstvo, prosvjetu i sport. Istovremeno sudjeluje kao gost predavač na poslijediplomskom studiju Podvodne arheologi-

je na Sveučilištima u Zagrebu i Zadru. Posljednjih godina vodio je višegodišnja istraživanja na otoku Čavlinu kod Murtera, u uvali Verige na Brijunima, na rtu Glavat na Mljetu, u Cavtatu, na otoku Lastovu gdje je sa svojim kolegama po prvi put primijenio zaštitu arheološkog nalazišta željeznim kavezima, na našoj najvećoj potonuloj brodskoj olupini slavnom Szent Istvanu, na Velim Orjulama kod Lošinja, prilikom akcije vađenja skulpture Apoxiomena. Autor je brojnih stručnih i znanstvenih radova, kojima je zaokružio svoja istraživanja.

Karijeru arheologa započinje kao asistent-pripravnik 1982. u Odijelu za arheologiju Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Tamo osim poslova vezanih za kopnenu i podvodnu arheologiju radi i analize zoo-osteološkog materijala s arheoloških iskopavanja. To mu je omogućilo znanje stečeno na Veterinarskom fakultetu. 1985. godine prelazi u Republički zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, kao konzervator arheolog, gdje sudjeluje u radu komisije za podvodnu arheologiju, koordinira akcijama na terenu s ciljem sprečavanja devastacija i krađa predmeta iz našeg podmorja, organizira rekognosciranja podmorja s cilju evidentiranja i dokumentiranja, vodi brojna podvodna istraživanja i zaštite podmorskih arheoloških lokaliteta. Na radno mjesto konzervatora arheologa za poslove podvodne arheologije dolazi 1990. godine, kao stručni suradnik u Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstva prosvjete i kulture. 1994. godine prelazi u Državnu upravu za zaštitu kulturne i prirodne baštine, a od 1997. godine je viši savjetnik konzervator za arheološku baštinu u Upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine Ministarstva kulture, gdje uskoro postaje voditelj odjela. Odjel za zaštitu podvodne kulturne baštine službenom odlukom 2004. godine premješta se iz Ministarstva kulture u Hrvatski restoratorski zavod, gdje Mario Jurišić nastavlja rad na mjestu voditelja Odjela za podvodnu arheologiju sve do svoje smrti. Uz svoju aktivnost u Hrvatskoj rado je saradivao i sa kolegama u Bosni i Hercegovini, a jedno od njegovih zadnjih istraživanja bilo je u Desilu kod Čapljine.

Svoje neiscrpno znanje Mario Jurišić je volio prenijeti na svoje mlađe kolege, na nas, što smo mu neizmjereno zahvalni. Svojim strpljivim pristupom sve nas je naučio roniti i pokazati nam sve ljepote podmorja. Također nam pokazati zašto je važno sačuvati kulturnu baštinu koju krije naš Jadran i na koji način ju zaštititi. Svojim radom sve nas je zadužio, a posebno nam je žao što je imao toliko toga još za reći ali nije stigao. Na nama je da nastavimo gdje je on stao i da opravdamo njegovo povjerenje u nas.

Dragi Jura svima ćeš nedostajati.

Igor Miholjek